

Kvinnans upphöjda ställning i islam

As-salamu ‘alaykum wa rahmatullahi wa barakatuhu. Alhamdulillah was-salatu wa’s-salamu ‘ala rasulillah, amma ba’d:

Ämnet jag blivit ombedd att tala om är kvinnans upphöjda ställning i islam. Många, när de hör titeln på denna föreläsning, kan uppfatta den som en självmotsägelse, eftersom den rådande uppfattningen – åtminstone i väst – är att islam inte höjer kvinnans status, utan snarare förtrycker och undertrycker kvinnor. Så folk kan finna själva titeln chockerande eller åtminstone väcka nyfikenhet.

När jag diskuterar detta ämne – eftersom det verkar vara en blandad publik av muslimer och icke-muslimer – vill jag hålla mina kommentarer korta. Jag kommer inte att tala mer än trettio till fyrtiofem minuter, och därefter ge er möjlighet att ställa frågor. Kanske blir frågestunden mer givande när det gäller att bemöta specifika anklagelser, förståelser eller missförstånd kring kvinnans ställning i islam.

Som vi alla vet finns det i dagens värld – för den överväldigande majoriteten av mänskligheten – i grunden två världsuppfattningar. Dessa två synsätt står ofta i konflikt – inte bara på individnivå där människor gör personliga val, utan också på internationell nivå i debatten om äktheten och riktigheten i dessa två världsuppfattningar.

Den första världsbilden, som jag är säker på att de flesta av oss känner till,

är den västerländska liberala synen. En syn som påstår sig ha sina rötter i den judisk-kristna traditionen, men som vid närmare granskning snarare är förankrad i idéer som uppstod efter reformationen – idéer som är rotade i sekularism och den världsbild som växte fram under upplysningstiden.

Den andra synen är den muslimska – den islamiska världsbilden – och denna syn säger att dess rötter och idéer ligger i uppenbarelsen som Gud (eller Allah på arabiska) gav till Profeten Muhammad ﷺ. De som bekänner sig till denna syn menar att den är tillämplig för mänskligheten i alla tider och epoker, och att dess relevans och nytta inte är begränsad till en viss tidsperiod, geografisk plats eller viss människoras.

På samma sätt anser anhängarna av den första världsbilden – den västerländska sekularismen och den liberala traditionen – att deras synsätt, idéer, kultur och civilisation är det bästa för mänskligheten. Några av er kanske har läst en bok som kom ut för några år sedan av en amerikansk författare med japanskt ursprung, Francis Fukuyama, med titeln *The End of Time*. Han lade i princip fram teorin att människans idéutveckling har nått sitt slut i och med denna slutliga period av liberal sekulär tanke, och att inget mer kommer att tillkomma mänskligheten.

Men i sin bok tillägger han att den enda delen av världen som ännu inte har antagit denna sekulära humanistiska syn är den islamiska världen, och han föreslår att det kommer att uppstå en ideologisk konflikt inom den islamiska världen.

Med den korta introduktionen vill jag säga att en av de mest omtvistade frågorna mellan dessa två världsuppfattningar – den sekulära liberala humanismen i väst och den islamiska traditionen – rör kvinnan. Vad är kvinnans ställning och status? Hur betraktas kvinnor? Upphöjs kvinnor i den ena kulturen och förtrycks i den andra?

Den västerländska synen är att kvinnor endast upphöjs i väst, och att de får fler och fler rättigheter med tiden, medan deras systrar – som man säger – i den islamiska världen fortfarande är förtryckta. De muslimer som de möter säger däremot att det i själva verket är det islamiska systemet som erbjuder den sanna friheten för både män och kvinnor, och att kvinnor i väst, liksom män, är vilseledda av en idé om frihet som i verkligheten inte existerar.

Det jag vill diskutera i kväll är exakt hur islam ser på kvinnan. Därför kommer mitt anförande att fokusera mer på – vad vi i brist på bättre ord kan kalla – den filosofiska grunden, snarare än de individuella praktiker

som varierar från land till land. Hur kvinnan förstås i islam kan inte förstås på rätt sätt – och detta är, enligt mig, ännu viktigare – om man inte först förstår vad vi kan kalla den filosofiska grunden eller den ideologiska förståelsen, eftersom detta i grunden är ett teologiskt begrepp.

Låt oss först granska hur kvinnan betraktades och förstoddes i den västerländska traditionen, för att kunna jämföra och kontrastera perspektiven. Vi vet att den västerländska traditionen ser sig själv som den intellektuella arvtagaren till den grekiska traditionen som existerade före Profeten Jesus Kristus (frid vare med honom), och därför återfinns många av västvärldens intellektuella traditioner i viss mån i skrifterna från de tidiga grekiska filosoferna som Aristoteles, Platon och andra.

Hur såg de på kvinnan?

Vad var Aristoteles och Platons uppfattningar om kvinnor?

När man granskar de tidiga grekiska filosofernas verk finner man att de hade mycket nedlåtande åsikter om kvinnor. Aristoteles hävdade i sina skrifter att kvinnor inte var fullvärdiga människor, och att kvinnans natur inte motsvarade en fullständig mänsklig person. Som ett resultat betraktades kvinnor som naturligt bristfälliga, opålitliga och mindre värda.

Faktum är att skrifter beskriver hur fria kvinnor i många delar av det grekiska samhället – med undantag för ett fåtal kvinnor ur elitklasserna – hade en ställning som inte var bättre än djurens eller slavarnas.

Denna aristoteliska syn på kvinnan fördes senare vidare in i den tidiga kristna traditionen inom den katolska kyrkan. Thomas av Aquino föreslog i sina skrifter att kvinnan var Satans fälla. Berättelsen om Adam och Eva tillförde ytterligare en dimension till Aristoteles tidigare idéer: kvinnan sågs som orsaken till människans fall, och därmed som Satans redskap. Hon borde därför betraktas med försiktighet och misstänksamhet, eftersom hon orsakade mänsklighetens första fall, och allt ont ansågs ha sitt ursprung i kvinnan.

Denna typ av tankegång var genomgående i kyrkofädernas skrifter under hela medeltiden. I deras texter finner vi detta tema uttryckt på olika sätt.

Men efter den protestantiska reformationen beslutade Europa att befria sig från den katolska kyrkans bojor och kedjor. Idéer som kom att kallas

för upplysningstiden – eller betraktades som sådana – fick människor att känna att de behövde frigöra sig från många av dessa föreställningar.

Vissa av dessa idéer var vetenskapliga till sin natur, som att jorden kretsar kring solen istället för tvärtom; andra var teologiska, som i Martin Luthers skrifter; och ytterligare andra var sociala, såsom kvinnans ställning i samhället.

Men upplysningstidens författare bar fortfarande med sig samma grundläggande tema – det skedde ingen större förändring: kvinnan betraktades fortfarande inte som en fullvärdig människa.

Franska författare under revolutionen, såsom Rousseau, Voltaire och andra, betraktade kvinnor som en börda som behövde tas om hand. Det är därför jag tror att det är Rousseau som i sin bok *Émile*, som han skrev om kvinnors utbildning, föreslog en annan form av utbildning för kvinnor baserat på uppfattningen att kvinnor inte kunde förstå det som män kunde förstå.

Detta är den tradition som västvärlden ärvde, och därefter ser vi under 1800-talet de första skrifterna dyka upp – skrivna av kvinnor och vissa män – som krävde en förändring av dessa idéer. Och med detta föddes de första feministiska rörelserna. En av de första böckerna som skrevs var *A Vindication of the Rights of Woman* av Mary Wollstonecraft, som publicerades under 1800-talet. Därefter började kvinnor gradvis tilldelas vissa rättigheter.

De första av dessa var i huvudsak juridiska rättigheter, eftersom kvinnor fram till 1800-talet inte kunde äga egendom eller förfoga över sin förmögenhet på samma sätt som män. Det är välkänt att de första lagarna som tillät kvinnor att äga egendom i USA eller Europa kom först under de sista årtiondena av 1800-talet.

Industrialiseringen gav ytterligare drivkraft till denna feministiska rörelse. Kvinnor under den industriella revolutionen, särskilt i England, tvingades arbeta långa timmar i kolgruvor och liknande, och fick ingen lön alls jämfört med män. Därför var det första kravet från rörelsen att människor som arbetar lika många timmar borde få lika mycket betalt.

Till slut skedde ett avgörande brott i detta århundrade med i princip allt som tidigare förståtts inom den västerländska traditionen.

Ur den senare feministiska rörelsen, som uppstod efter andra världskriget,

växte en ny rörelse fram som krävde kvinnans frigörelse – inte bara i juridisk mening, utan också genom att ifrågasätta vissa av samhällets moraliska normer. Den förespråkade större sexuell frihet för både kvinnor och män. Den hävdade att många problem i grunden orsakades av äktenskapets institution och familjeidealet. Människor skrev om behovet av att bryta sig loss från dessa strukturer.

Och slutligen, på 1990-talet, blev det dominerande argumentet i väst att vi bör tala om *genus*, inte kön. Denna idé uttrycktes nyligen i en bok som kom ut för ett år sedan med titeln *The Age of Extremes*. Författaren diskuterar idén att det inte finns någon skillnad mellan man och kvinna, och att kön endast är ett resultat av miljön. Därför kan vi förändra miljön så att män kan ta kvinnors roller och kvinnor ta mäns roller genom att förändra utbildning och samhällsklimat.

Det är hit vi har kommit idag. Så vi ser att denna 2500 år gamla västerländska tradition har gått från det ena ytterlighetsläget – som uttrycktes av grekerna, där kvinnan förnekades sin mänsklighet – till dagens ytterlighet, där det inte längre finns någon skillnad mellan könen, utan det handlar om genus, miljö och omgivning.

Detta är förstås en mycket kort sammanfattning av den första världsbilden. Jag har inte gjort de där 2500 åren rättvisa på bara några minuter, men det ger oss åtminstone en uppfattning.

Den andra världsbilden som jag skulle vilja tala mer ingående om är den islamiska. Hur ser islam på frågan om kvinnan? För det första bör vi förstå att muslimer – till skillnad från exempelvis de grekiska filosoferna eller de franska författarna efter franska revolutionen – inte anser att deras begrepp, idéer och övertygelser är människoskapade.

Snarare tror de att det de lärs ut, det de tror på, det de praktiserar och allt som är kopplat till detta, är en del av en gudomlig uppenbarelse som givits dem av Gud. Därför är dess sanning och giltighet inte ifrågasatt, eftersom det är en uppenbarelse från Gud. Argumentet är att Gud vet bäst vad Han har skapat. Han har skapat människan, Han är en Gud av visdom och all kunskap, och därför vet Han vad som är bäst. Och Han föreskriver det som är bäst för mänskligheten, Hans skapelser. Därför försöker muslimer leva efter en rättskodex som är ett uttryck för denna tro.

Jag vill inte gå in på de olika detaljerna i denna rättskodex, eftersom jag inte tror att det skulle vara särskilt givande i denna föreläsning. Även om vissa aspekter kanske kommer upp under frågestunden, och jag svarar

gärna på era frågor då.

Men det jag vill diskutera är hur islam ser på kvinnan – det vill säga: vad innebär kvinnlighet i islam? Trodde muslimer, liksom de tidiga grekiska författarna eller kyrkofäderna, att kvinnor inte var fullvärdiga människor? Såg de kvinnor som Satans fälla, och därför något som borde undvikas och betraktas som ont och farligt? Hur uppfattade de kvinnan?

När man undersöker islams traditioner – som, som jag nämnde, bygger på uppenbarelse känd som Koranen – blir det mycket tydligt att muslimer lär att män och kvinnor delar en och samma mänsklighet. De är jämlika i sin mänsklighet, och det finns ingen skillnad i mängden mänsklig natur mellan dem.

Detta är något vi idag kanske tar för givet, men som jag tidigare förklarade, byggde den västerländska civilisationen ursprungligen på föreställningen att kvinnor inte var fullvärdiga människor.

Att detta lärdes ut för 1400 år sedan var därför en revolutionerande idé – särskilt med tanke på att det bara är under de senaste hundra åren som frågan om kvinnors fulla mänsklighet har börjat accepteras i västerländska intellektuella kretsar. Inledningsvis betraktades kvinnor inte som fullvärdiga människor.

Koranen beskriver människans ursprung med ord som i översättning lyder ungefär:

”O mänsklighet! Vi har skapat er från en man och en kvinna och gjort er till folk och stammar för att ni ska lära känna varandra. Den mest ädla bland er inför Allah är den mest gudsmedvetne.”

(Koranen 49:13)

Denna vers lär att människor härstammar från en man och en kvinna. Indikationen här är att mannen och kvinnan, i termer av sin mänskliga natur, befinner sig på samma nivå.

En annan vers, från ett kapitel i Koranen som kallas *Kvinnornas kapitel* – eftersom de flesta frågor där handlar om lagar som rör kvinnor – inleds med en vers som kan översättas:

”O mänsklighet! Vi har skapat er från en enda själ och skapat från den dess make,” (en hänvisning till Adam och Eva), **”och från dem båda spridit många män och kvinnor över jorden.”**

(Koranen 4:1)

Här återkommer alltså temat att män och kvinnor – och hela mänskligheten – kommer från en och samma källa, en och samma familj, ett och samma föräldrapar. Detta visar att kvinnor delar full mänsklighet med män.

På samma sätt finner vi i Profeten Muhammads ﷺ traditioner – som är den andra källan till den islamiska religionen – att han sade i en hadith: **”Kvinnor är mäns tvillinghalvor.”**

Det arabiska ordet *shaqa'iq*, som här översatts till ”tvillinghalvor”, betyder att ta något och dela det i två lika delar. Förståelsen är att det finns en enda mänsklighet, en enda essens som delas – och att den består av två halvor: den ena är mannen och den andra är kvinnan.

Detta upprepas ofta i Koranen. Profeten Muhammads ﷺ ord betonar också detta. Som jag nämnde är detta ett mycket viktigt begrepp att förstå när man reflekterar över hur den traditionella västerländska civilisationen såg på kvinnan – som någon som inte var en fullvärdig partner och inte delade mänskligheten.

Även om detta idag kanske inte väcker någon större förvåning – eftersom det nu anses självklart att män och kvinnor är fullvärdiga människor – så är det i själva verket en sen utveckling i västerländsk tradition.

Låt oss ta det ett steg längre: Vad är mänsklighetens mål? Vad är syftet med att människan existerar på jorden? Vad strävar hon efter? Vad händer om hon strävar mot dessa mål – och vad händer om hon inte gör det?

Eftersom islam är en religion som ser sig själv som en uppenbarelse från Gud och som sanningen, anser muslimer att människan har ett bestämt syfte här på jorden. I allt som Gud har skapat finns det visdom. Det finns inget i Guds skapelse som är utan visdom. Ingenting är skapat för nöjes skull eller som lek – därför har människan ett syfte, och detta syfte har klargjorts för henne i islams lära.

Människan är skapad för att dyrka Gud. En vers i Koranen säger att Gud har sagt att Han inte har skapat människan annat än för att dyrka Honom. Därför är människans essens densamma – oavsett om det är man eller kvinna – och de delar också samma mål: att dyrka Gud.

Och detta är den viktigaste frågan i den islamiska kulturen och civilisationen. Du vet att den islamiska kulturen och civilisationen är rotad i religiös tro. Den amerikanska civilisationen är rotad i vad? I skrifterna

från USA:s grundlagsfäder. Den är rotad i självständighetsförklaringen och de ideal som uttrycktes där. Den är rotad i USA:s konstitution. Den är rotad i vissa debatter mellan monarki och demokrati som skrevs av några av de tidiga författarna eller grundlagsfäderna. Så den är rotad i politisk filosofi. Ja, den kan ha vissa traditioner som går längre tillbaka och som sträcker sig till idéer inom delar av kristendomen och så vidare – men i sin kärna är det en politisk tanke, till skillnad från islam som i sin kärna är en religion.

Den islamiska civilisationen – en civilisation som är 1400 år gammal – är en som är rotad i religion. För en muslim är det största målet att tjäna Gud, att endast dyrka Gud – och det är vad ordet *muslim* betyder. Muslim är inte en raslig benämning, det är inte en etnisk kategori. Muslim betyder ”den som underkastar sig”. Islam betyder att underkasta sig Guds vilja – den frivilliga underkastelsen inför Gud – så islam är en religion av underkastelse.

Därför, i den mest grundläggande aspekten av den islamiska religionen, finner vi att män och kvinnor delar samma mål och förväntas ha samma ansvar. Män och kvinnor är båda skyldiga att vittna om att det inte finns någon värdig att dyrkas utom Allah – Gud allena – och att Muhammad är Hans Sändebud.

Män och kvinnor är båda skyldiga att be fem gånger om dagen, vilket är islams andra pelare. De är skyldiga att fasta under månaden Ramadhan. De är skyldiga att vallfärda till Makkah. De är skyldiga att ge allmosor. De är skyldiga att ha samma tro. De är skyldiga att ha samma typ av moral, och samma typ av uppförandekod och beteende.

Män och kvinnor delar dessa grundläggande beståndsdelar av islamiskt beteende – det som definierar en muslim från en icke-muslim. Och detta är av yttersta vikt, eftersom det bryter med religionernas tidigare traditioner.

Till exempel, femtio år före Profeten Muhammads ﷺ födelse – han föddes omkring år 560 e.Kr. – hölls ett biskopsmöte i Frankrike där man diskuterade huruvida kvinnor hade själar eller inte. Och om de hade själar – vad var då deras syfte på jorden? Var det att dyrka Gud? Och om de dyrkade Gud, skulle de då komma till paradiset?

Till slut beslutades att ja, kvinnor har själar – vilket var ett brott mot tidigare tradition – men att deras syfte inte bara var att dyrka Gud, utan också att tjäna män.

I islam däremot är grunden för underkastelse inte att kvinnor ska underkasta sig män, utan att män och kvinnor tillsammans underkastar sig Gud.

Därför, när du läser Koranens verser, blir det mycket tydligt att de lydiga bland både troende män och kvinnor får paradiset – vilket är det största målet och syftet i en muslims liv, och grunden för denna civilisation. På samma sätt får de som är olydiga, som är upproriska och som inte vill dyrka Gud, samma straff – oavsett om de är män eller kvinnor.

Det är därför du genom hela Koranen finner att tilltalet riktas till både män och kvinnor.

Det arabiska språket har, liksom franskan, två typer av verb, ett som representerar det feminina och ett som representerar det maskulina. Så i Koranen finner du att båda kategorierna av människosläktet, båda könen, tilltalas. Detta finner du om och om och om igen. Det finns ingen anledning att nu återge alla dessa passager, men de finns där om någon vill veta.

Sammanfattningsvis fann vi tre grunder: (i) att de delar samma mänsklighet, (ii) att de har samma mål på denna jord, och också, (iii) att de förväntar sig samma belöning, vilket är det mål som de arbetar för kollektivt som mänskliga varelser. Och detta är ett avsteg, som jag sade, från de tidigare religiösa traditionerna och även från den politiska och sociala förståelse som var rådande bland filosoferna före islams ankomst. Och som ett resultat av detta finner vi att islam gav kvinnor rättigheter som vi kanske tar för givna nu, men som gavs av Gud till män och kvinnor för omkring 1400 år sedan. Dessa rättigheter, såsom rätten att äga egendom, rätten att förfoga över egendom enligt sina egna önsknings så länge de följer islams religiösa lagar, vilka gäller lika för män och kvinnor, och rätten till vissa av det vi nu skulle kalla politiska rättigheter, såsom rätten att ingå ett avtal med en kombattant, är något mycket nytt relativt sett i väst.

En av de rättigheter som gavs av islam på profeten Muhammeds ﷺ tid var att om en kvinna ger ett avtal till en kombattant från en icke-muslimsk angripande styrka – skulle hennes avtal betraktas som giltigt, såsom var fallet med en kvinnlig följeslagare till profeten Muhammed ﷺ. I den kristna kyrkan skulle dessa följeslagare kallas lärjungar till exempel; lärjungarna till profeten Muhammed är följeslagarna, som de kallas. De var i hundraden och tusenden, inte bara tolv som hos Jesus Kristus, och det

fanns både män och kvinnor bland dem. När profeten Muhammed kom till Makkah gav en av de kvinnliga följeslagarna vid namn Umm Hani, som var bosatt i Makkah och troende på profeten Muhammed ﷺ, vissa av sina släktingar skydd så att de inte skulle skadas. Hennes bror, som var en av profetens främsta följeslagare och gift med hans dotter, Ali ibn Abi Talib, ville avrätta två av dessa män som var kända för att ha skadat muslimerna och kämpat mot dem. Så Umm Hani gick till profeten Muhammed och klagade över att hon hade gett dem skydd, och profeten erkände hennes skydd av dessa två individer. Detta är vad vi skulle kunna kalla, i den klassificering och terminologi som vi nu använder, en politisk rättighet. I betydelsen att ge skydd åt en annan person under krigstillstånd är något som är relativt nytt i väst och var en känd tradition i den islamiska världen för 1400 år sedan.

På samma sätt, när det gäller det vi skulle kunna kalla offentligt deltagande, finns det vissa gudstjänsthandlingar som är offentliga gudstjänsthandlingar i islam, och det finns vissa gudstjänsthandlingar som är privata. En av de offentliga handlingarna är pilgrimsfärden, när män och kvinnor alla utför pilgrimsfärden, och detta är en av islams pelare. På samma sätt är en annan offentlig gudstjänsthandling de två Eid-bönerna som äger rum två gånger om året, en gång efter pilgrimsfärden och en gång efter Ramadhans slut. Män och kvinnor deltar båda offentligt i detta.

På samma sätt har vi en vers som visar att det sociala kontraktet mellan män och kvinnor är detsamma i islam. Denna vers kan översättas på följande sätt: "Och de troende männen och kvinnorna är", vad vi skulle kunna översätta som "awliya" - ordet på arabiska för vänner eller allierade eller stödjare till varandra, "de" - vilket betyder män och kvinnor - "uppmannar till det som är korrekt", det vill säga de rekommenderar det som är korrekt, "och de förbjuder det som är ont". Och detta är en korrigerande process i samhället, att avlägsna det onda och rekommendera det som är gott. Och sedan "de förrättar bönen", både män och kvinnor, "de betalar allmosan", eller välgörenheten till de fattiga, "och de lyder Gud och Hans Sändebud." Och sedan visar Gud dem belöningen och att de är de över vilka Gud kommer att visa barmhärtighet, och Gud är Allsmäktig och Allvis. Så i denna vers finner vi att det sociala kontraktet mellan män och kvinnor, som individer i samhället, är detsamma, att de båda strävar efter det högsta målet att uppmanna till det som är korrekt, förbjuda det som är ont, och att de delar de två stora gudstjänsthandlingarna, vilka är bönen och att ge allmosor. De delar tron och lydnaden inför Gud och lydnaden inför profeten Muhammed ﷺ och på samma sätt delar de belöningen i slutändan genom

att erhålla Allahs barmhärtighet. Detta är ett mycket viktigt koncept, vilket står i motsättning till vad den västerländska traditionen bygger på idag, och det är som jag sade ett resultat av den ursprungliga extrem som de grekiska filosoferna stod för, nämligen att kvinnor inte delade mänskligheten. Som ett resultat av den extremen uppstod en annan extrem – åtminstone betraktar muslimer det som en extrem – nämligen att det inte finns någon skillnad mellan män och kvinnor.

Så därför, idén om att ha genus – detta är en term som inte används i biologisk mening, såsom vi skulle använda ordet kön i biologisk mening för man och kvinna, men förståelsen idag är att de egenskaper som definierar manlighet eller kvinnlighet, de sociala egenskaperna och så vidare, bestäms av uppfostran, kultur och miljö och att det inte finns någon inneboende skillnad i hur män och kvinnor tänker eller agerar eller hur deras natur är och så vidare. Och det är därför de använder termen genus. Denna extrem uppstod från den ursprungliga extrem som inträffade för 2000 år sedan, när grekerna ansåg att kvinnorna inte besatt mänsklighet. Så som ett resultat av denna 2000-åriga process kommer vi nu till en annan extrem – åtminstone skulle muslimer säga det – denna extrem nu är att män och kvinnor är desamma, att det inte finns någon skillnad.

Islam, även om det bekräftar att män och kvinnor delar samma essens av mänsklighet, bekräftar också att män och kvinnor är olika. Men betyder denna skillnad att män är inneboende goda eller att kvinnor är inneboende onda? Nej. Och det är därför, när du ser på en av verserna i Koranen som belyser denna aspekt, att Gud säger, när Han återger Sin skapelse, att Han är Den som skapade natten, när den omsluter, när den kommer – om du ser på horisonten, kommer den som ett täcke som omsluter horisonten – och Han är Den som skapade dagen när den kommer sprängande fram, lysande – det är så solen går upp – och Han är Den som skapade manligt och kvinnligt. Och sedan säger nästa vers: sannerligen, det som ni strävar efter – människorna har olika mål, skilda mål – vissa strävar efter Guds välbehag, vissa strävar efter olydnad mot Gud, vissa strävar efter att göra gott mot människor, vissa strävar efter att göra skada, olika mål. Men vad är exemplet här? Gud nämner natt och dag och nämner sedan manligt och kvinnligt. Förståelsen är: ja, natten har ett syfte, och i Koranen finner du alltid vers efter vers som beskriver att natten har en visdom bakom sig. Och den säger också till mänskligheten att om det bara hade varit natt och ingen dag, skulle människan inte kunna leva på jorden. Och detta visas nu vetenskapligt: om det bara vore natt och det inte fanns något solljus, skulle vissa hormoner i kroppen inte kunna produceras och människan skulle dö. Livet som vi känner det på jorden skulle inte existera. Och på samma sätt har dagen sina visdomar bakom sig. Men kan man hävda att

natten är god och dagen ond? Nej, och ingen muslim skulle tro det. Och kan man hävda att dagen är god och natten ond? Nej. På samma sätt har manligt och kvinnligt också sina roller att spela. Men kan man säga att männens roll är inneboende god och kvinnornas roll inneboende ond? Nej. Och kan man säga motsatsen – att kvinnornas roll är inneboende god och männens roll inneboende ond? Nej. Men de har båda en roll.

Detta är den huvudsakliga tvistefrågan nu mellan västerländskt tänkande och islamisk tro. Västerländskt tänkande har i stort sett accepterat, förutom kanske i några få hörn, möjligen i Vatikanen eller så, att män och kvinnor delar sin mänsklighet och att de är desamma. Muslimer har trott detta i 1400 år. Men skillnaden är att i västerländskt tänkande, som en reaktion på den ursprungliga tanken att kvinnor inte fullt ut delade mänskligheten, är argumentet att mäns och kvinnors roller i samhället endast definieras av kultur, miljö och uppfostran, och därför finns det egentligen ingen sann roll för män och ingen sann roll för kvinnor, och att vi kan byta detta om vi bara lär samhället korrekt. Men i islam finns en definierad roll för män och en definierad roll för kvinnor. Vem är det som definierar denna roll för män och kvinnor? Det är deras skapare.

Detta är den stora, om man vill använda termen filosofiska, även om det är en felaktig term i den bemärkelsen, men vi kan använda den i brist på bättre, filosofiska, ideologiska eller teologiska skillnaden mellan de två motsatta argumenten. Med detta sagt är det viktigt att förstå att när islam gav dessa roller till män och kvinnor lika, lade den ansvar motsvarande skyldigheter på båda. Jag ska ge dig ett exempel på detta: Islam uppfattar att kvinnor har modersnatur, inte genom kulturell tradition eller genom sociologiskt system, utan att de inneboende är bättre på att ge och ta hand om avkomman, att det finns ett band där som går bortom tradition. Ett psykologiskt band, ett fysiskt band, något som är mer än bara mänskliga traditioner. Som ett resultat av detta har det lagt större ansvar på kvinnor gentemot sina barn än på män. Samtidigt är de skyldigheter som barn har gentemot sin mor i islam större än de har gentemot sin far, och detta är varför när profeten Muhammed ﷺ blev tillfrågad av en man som var en av hans följeslagare: "Vem ska jag befria mig med i denna värld?" svarade profeten Muhammed ﷺ: "din mor." Och sedan frågade mannen en andra gång, och profeten svarade: din mor, och sedan en tredje gång, och återigen svarade han: din mor, och vid den fjärde gången sade han: "din far". På samma sätt finner vi i Koranen att den säger till människorna att deras mor bar dem från en svårighet till en annan svårighet, talande om mödorna och svårigheterna under graviditet och barndom, och sedan matade dig i två år, ammade dig, och säger åt oss att

vara goda mot våra föräldrar och påminner oss om vår mor först innan vår far.

Poängen är att även om den har definierat en roll för kvinnor med barnen som är annorlunda än faderns roll, ger den samtidigt kvinnor heder och respekt från sina barn som är större än den som fäderna får. Fäderna får respekt och sin heder, de kastas inte bara ut ur bilden, men det ges till dem i enlighet med graden av deras ansvar. Och på samma sätt, eftersom modern inneboende, inte bara på grund av kulturell tradition, har något inneboende som gör bandet större mellan henne och hennes barn än hos mannen, får hon större heder och respekt från barnet och samtidigt åläggs hon en större skyldighet.

Jag gav bara det som ett exempel för att visa dig att även om islam erkänner skillnader mellan könen, accepterar det inte uppfattningen att genus bara är en fråga om uppfostran eller kulturella traditioner, för det finns inneboende skillnader mellan män och kvinnor, och som ett resultat av detta är skyldigheterna och ansvaren för de två könen sammanbundna. Härifrån följer en annan fråga: även om män och kvinnor är olika, står de inte i motsättning till varandra, vilket är grunden för mycket av det västerländska tänkandet och särskilt för feministiska traditioner. Att det finns en kamp mellan män och kvinnor, "det finns ett köns krig", som det ibland sägs i populär benämning. Detta existerar inte i islam. Män och kvinnor arbetar tillsammans, precis som dag och natt växlar, och du lever på dagen och du lever på natten. Du kan inte leva endast i natt, och du kan inte leva endast i dag; på samma sätt är män och kvinnor inte mot varandra, de är inte ställda mot varandra, utan de delar samma mål, samma existenssyfte, samma mänsklighet. De har olika roller, men dessa roller kompletterar varandra och behövs av varandra för mänsklighetens framgång, inte bara i denna värld, utan också – eftersom muslimer tror på det hinsides – i det hinsides, vilket är det yttersta målet för muslimer.

Nu vill jag göra en sista kommentar och sedan lämnar jag det öppet för frågor. Låt oss se på tillämpbarheten av båda dessa program. Vi har diskuterat många idéer, tankar och trosuppfattningar och historiska begrepp, men när de faktiskt tillämpas, vilken av de två synpunkterna är mer framgångsrik? Vilken ger mer lycka åt mänskligheten? Är det den sekulära västerländska synen eller är det den islamiska synen? Och jag har ett konkret exempel som jag skulle vilja dela med er. När jag var i Beijing förra sommaren för FN:s fjärde världskonferens om kvinnor, fanns det en handlingsplattform som diskuterades av de olika nationerna och organisationerna där. Målet med handlingsplattformen var att höja, lyfta upp och förbättra kvinnors status runt om i världen, vilket naturligtvis är

ädla och riktiga mål, det råder ingen oenighet om det.

Handlingsplattformen var indelad i olika fokusområden, såsom fattigdom, hälsa, ekonomi, konflikter och våld och så vidare, och ett av dem var flickebarnet. Den tolfte frågan av de tolv berörda områdena för handlingsplattformen, flickebarnet, flickors status – framtida kvinnor – i världen idag. Landet som var värd för konferensen, Kina, är känt för praktiken att döda flickor. Anledningen är deras befolkning. Man får bara ha ett barn per par och kineser betraktar enligt sin tradition män som mindre värda än kvinnor och som ett resultat kommer de vanligtvis att döda det kvinnliga barnet i hopp om att hustrun ska föda en pojke.

Detta är ett problem som existerar, och eftersom värdarna var kineserna ville Förenta Nationerna egentligen inte gå in på denna fråga. De ville inte tala om det eftersom det inte var politiskt korrekt att ta upp den frågan i Kina. Dessutom, även om de kanske har antagit vissa regleringar, handlingsplattformar och vissa åtaganden som de har krävt att världens medborgare ska följa, kommer de i slutändan att se att kanske om tjugofem till femtio år kommer flickebarnets status i världen inte att ha förbättrats märkbart. Vi kan se från andra saker att en av de stora frågor som Förenta Nationerna skapades för efter andra världskriget var slakten av så många miljoner människor, sex miljoner judar i Europa, och ändå femtio år senare, under det femtionde jubileumsåret för FN, har ett folkmord ägt rum i Europa på bosnierna. Alla mänskliga rättigheter, alla deklarationer under de senaste femtio åren har inte kunnat förändra något på marken.

När profeten Muhammed ﷺ sändes till araberna hade araberna samma sed. De brukade döda sina flickebarn. Araberna dödade sina flickor av ett antal skäl, oftast på grund av fattigdom. Som ett ökenfolk utan industri eller någon form av handel var existensen mycket minimal. Och som ett resultat av rädsla för fattigdom dödade de sina flickebarn och begravde dem levande. Detta är ett faktum som nämns i Koranen och som var välkänt under profeten Muhammeds ﷺ tid. Gud fördömer i Koranen, med verser, idén om att döda flickebarnet, att begrava det i marken, och även arabernas attityder gentemot flickor. En vers i Koranen säger att "när han får det goda budskapet att hans hustru har fött." Gud kallar det ett gott budskap, "– ett kvinnligt barn, en flicka – blir hans ansikte svartnat och han blir skamsen." Ska han dölja faktumet "att han har fått en dotter och inte berätta det för folket", eftersom han känner det som en skam. "Eller ska han begrava henne i marken", detta är ett fördömande av folkets sed.

Och likaså, följeslagarna till profeten Muhammed ﷺ innan de accepterade

islam, många av dem dödade sina flickebarn. En man kom till profeten Muhammed ﷺ och sade: Jag dödade tio av mina döttrar under min livstid, kommer jag att få paradiset? Kommer Gud att acceptera min ånger för denna synd, nu när jag har lämnat denna hedniska religion från förr, dyrkat avgudar och dödat flickebarn och så vidare. Inom en generation, inom 23 år – så länge som profeten var bland araberna – upphörde seden att döda flickor. Den existerade inte längre i Arabien. Och likaså slutade det inte bara så, utan en förändring i attityd kom gentemot kvinnor, i att utbilda dem och göra dem moraliskt rättskaffens människor.

Människor får ingen annan belöning än paradiset. Återigen, det är det största målet för muslimen och det är deras motivation och existensorsak. Så islam försökte inte bara avlägsna den negativa aspekten av att mörda flickor, utan inkluderade också den positiva aspekten av att utbilda flickor och uppfostra dem i samhället, och detta för mig till min sista punkt. Detta är något som vi naturligtvis kan se i de tidigare deklARATIONERNA om mänskliga rättigheter eller vad det än må vara, oavsett om dessa är sanna eller falska, men de har inte kunnat uppnå de mål som de har fastställt. Som exemplet med mänskliga rättigheter och FN i Bosnien visar. Femti år efter skapandet av FN finns ingen förändring i Europa, samma land som dödade sex miljoner judar. Samma folkmord på bosnierna sker femtio år senare av samma människor som startade FN.

De är oförmögna att stoppa sina egna från denna fråga, och med detta kommer jag till min sista punkt, som jag skulle vilja lämna er med. Den islamiska civilisationen, till skillnad från någon annan civilisation, är baserad, naturligtvis på uppenbarelse, men den är i sin kärna understödd och grundad av kvinnor. Den första personen som trodde på profeten Muhammed ﷺ var hans hustru Khadijah, och det var genom hennes pengar och genom hennes stöd till honom, hennes ekonomiska stöd, och också hennes uppmuntran som profeten kunde sprida islams budskap under sitt första år av profetskap. Avgudadyrkarna hade inte idéer om religionsfrihet, att man kan anta sina egna övertygelser. Detta praktiserades inte av avgudadyrkarna i Arabien – de såg detta som ett uppror, de såg det som en förändring av deras sätt, så de försökte stoppa det genom tortyr, genom att döda och genom alla andra medel de kunde. Och likaså försökte de stoppa den islamiska uppenbarelsen, denna tradition, när profeten Muhammed ﷺ endast hade omvänt folket i Arabien. Men som ni vet finns det omkring en miljard muslimer i världen. De finns på varje kontinent i världen, till och med i Beijing där FN sammanträdde. Det fanns en moské där som är över tusen år gammal. Och området som bor där består av omkring fyrtio till femtio tusen

muslimer. Nu är kungens palats, den förbjudna staden framför Tian'anmen-torget som många av er har hört talas om, endast 500 år gammalt. Detta visar hur islams tillväxt och islams anda inte bara är ett Mellanösternfenomen eller ett arabiskt fenomen utan sträcker sig till alla folk och raser över hela världen.

Varifrån kommer denna undervisning? Naturligtvis, när profeten Muhammed ﷺ dog efter tjugotre år hade islam endast spridits i Arabien. Denna religion, islam, spreds i grunden av fyra eller fem individer som hade störst roll i undervisningen. En av dem var profetens hustru A'ishah. Hon är bland dem som har återberättat flest av hans uttalanden och likaså är hon bland de tre, fyra, fem som mest har gett religiösa utlåtanden, som har gett religiösa domar, förklarat vad dessa verser i Koranen betydde eller vad profetens ord betydde. Titta på någon annan civilisation i mänsklighetens historia, du kommer inte att finna en kvinna som spelat en roll i dess etablering där det kan tillskrivas hennes ansträngningar för dess grundande. Grekerna – titta på filosoferna Plato, Aristoteles och andra – alla var män. De tidiga kyrkofädernas skrifter var i grunden män, och fram till idag är idén om kvinnligt lärdomsskap begränsad i vissa delar av kyrkan. De franska författarna vid den franska revolutionen och Voltaire och ryssarna var män. De amerikanska grundlagsfäderna var män, och även andra civilisationer är i grunden baserade på män. Islam är den enda civilisation som mänskligheten känner till där ett ledande bidrag i termer av dess överföring och etablering baserades på kvinnors ansträngningar. Centralt – och detta är en historisk fråga som inte är öppen för tolkning, det är ett faktum – dessa är de människor som överförde dessa läror, dessa är de människor som stödde det därefter.

Detta är bara några tankar och intryck om hur islam upphöjde kvinnor.